

Täiendkoolitus
NEUROPSÜHHOLOOGILISTE UURINGUTE RAPORTEERIMINE
JA TAGASISIDE ANDMINE

Taust

Kokkuvõtte kirjutamine e. raporteerimine moodustab märkimisväärse osa neuropsühholoogilise uuringu koguajast. Hiljuti läbiviidud uuringus (Randver, Vahter ja Ennok, trükkis) selgus, et Eesti neuropsühholoogidel läheb kokkuvõtte kirjutamiseks keskmiselt 45-60 minutit. Tehtud töö ning tuvastatud leidude selge kirjalik edasiandmine on fundamentaalse tähtsusega, kuna seeläbi saab suunaja oma suunamisküsimusele vastuse. Vastavalt lugejaskonnale võib kokkuvõtte olla adresseeritud raviarstile, patsiendile ja tema lähedastele või riigiametnikule. Kokkuvõtet võib koostada mitmeti, sõltudes suuresti neuropsühholoogi hariduslikust ettevalmistusest ning taustast, suunaja tööpetsiifikast ning suunamisküsimusest ja uurimise eesmärgist. Konkreetseid raamistikke on varasemalt neuropsühholoogiliste uuringute raporteerimiseks välja pakutud, kuid siiani pole Eesti neuropsühholoogia praktikas välja kujunenud ühtset, standardiseeritud, samas ka paindlikku neuropsühholoogilise uuringu kokkuvõtte formaati. Kokkuleppe puudumise tõttu on kokkuvõtete sisu, pikkus ning kvaliteet sagedasti varieeruvad.

2009. aastal koostatud kompleksuuringu auditis¹ tuuakse soovitusena EPL-ile välja järgmist: "Töötada välja psühholoogiliste teenuste aruande miinimumnõuded ja vormistamise juhised ning teha sotsiaalministeeriumile ettepanek ravidokumentatsiooni vormistamist puudutava määruse (sotsiaalministri 18.09.2008 määrus nr 56 "Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja kord") vastava sisuliseks täiendamiseks". Hetkel võib peamiseks uuringu kokkuvõtte juhiseks pidada samas dokumendis välja toodud soovitus EPL-ile: "Soovitada psühholoogidel psühholoogilise uuringu aruandes selgelt ära nimetada uuringu eesmärk, kasutatud meetodikad ning tuua välja uuringutulemuste põhjal tehtud järeldused, mis seda eesmärki puudutavad."

Koolituse eesmärgid

- a) analüüsida NP-uuringukokkuvõtete komponente ja formaati;
- b) standardiseerida kirjalik NP raport;
- c) tõhustada neuropsühholoogiliste uuringute suulist tagasiside andmist.

Koolituse formaat

Tegemist on seminariga, mis laenab edukaks läbimiseks meetodikaid probleemipõhisest õppest ja avatud ruumi põhimõtetest.

¹ Viide: http://www.haigekassa.ee/uploads/userfiles/psyhholoogia_kompluurung_auditi_kokkuv2009.pdf

Koolituse etappide kirjeldus

1. Enne formaalset koolituspäeva kogutakse koolituse korraldaja poolt registreerunutelt 1-2 kokkuvõtet senitehtud kirjalikest kokkuvõtetest - üks, mis on enda arvates VÄGA HEA ja teine, mis on enda arvates KESKPÄRANE või RUTIINNE. Vastav päring laekub ka registreerunute e-posti aadressile.

2. Saadud andmed analüüsitakse ning esitletakse üldistatult koolitusel osalejatele lühiloengu vormis. Vaatluse alla võetakse muuhulgas järgnevad komponendid:

- a) raporti kogupikkus
- b) komponentide sisu ja ülesehitus
- c) komponentide hulk ja vaadeldavad valdkonnad
- d) numbrilise info kasutamise praktika
- e) soovitude andmine saatjatele

Leid seotakse varasemalt tehtud neuropsühholoogilise raporteerimise teemaliste uuringutega, millega saab tutvuda selleks ettenähtud Dropboxi õppematerjalide kausta vahendusel.

3. Loengule järgneval seminaril pannakse komponendid loendisse ning tehakse neist vajadustest lähtuv pingerida arutelu käigus. Valitakse koos koolitusel osalejatega välja kuni 10 tähtsaimat punkti, mida võiks ühe konkreetse neuropsühholoogilise kokkuvõtte puhul igal juhul kajastada ning kuni 5 vähemtähtsamat punkti, mida võib kokkuvõttesse sisse jätta vastavalt vajadusele.

Arutluse alla tulevad mh järgnevad punktid:

- a. Milliseid andmeid hinnangu andmisel kajastada?
- b. Normeerimata vs normidega testide kasutamine kakskeelses ühiskonnas. Kas ja mis tingimustel kodeerida ja kirjeldada verbaalsete võimete tasemeid, kui puuduvad ametlikud Eesti normid? Kuidas käituda venekeelse populatsiooni puhul?
- c. Kokkuvõtte kui laiatarbekaup - ühtviisi kättesaadav nii arstile, patsiendile kui tema advokaadile. Universaalse, meditsiiniliselt täpse ja inimsõbraliku kokkuvõtte kirjutamise võimalikkusest.
- d. Kvalitatiivsete hinnangute valiidsus ja osakaal neuropsühholoogilise uuringu kokkuvõttes
- e. Terminoloogia ja kasutatava sõnavara võimalik ühtlustamine

Individuaalsete kokkuvõtete kvaliteedi hindamist ei toimu. Seminar keskendub kokkuvõtetes kajastatu üldistamisele ning tugevuste ja nõrkuste väljatoomisele.

Eraldi loeng toimub uuringu tagasiside andmise osas (kliendile/patsiendile ja tema lähedastele).

Orienteeruv ajakava

9:55 Tervitussõnad

10:00 Kokkuvõtete analüüs ning seosed varasemate uuringutega

11:30 Komponentide valik ja pingerea moodustamine, arutelu

13:00 Lõunapaus

14:00 Suuline tagasiside andmine

14:45 Päeva kokkuvõte, edasised juhtnöörid ja plaanid

15:00 Lõpp

Sihtgrupp

Koolitus on mõeldud eeskätt neuropsühholoogidele (nii vastava kutse valdajatele kui kutsetaotlejatele, kes neuropsühholoogiaga tegelevad). Kasulik võiks see olla ka kliinilistele psühholoogidele, kes oma töös sageli neuropsühholoogiliste uuringute läbiviimisega tegelevad.

Koolituse asukoht ja toimumisaeg

Tallinn, kevad 2015 (täpne aeg selgumisel)

Koolituse maksumus

Koolituse maksumuseks on 30-40€, vastavalt registreerunute arvule.

Õpiväljundid

1. Personaliseeritav kokkuvõtte vorm, mis sisaldab kuni 10 tähtsaimat punkti, mida võiks ühe konkreetse neuropsühholoogilise kokkuvõtte puhul igal juhul kajastada ning kuni 5 vähemtähtsamat punkti, mida võib kokkuvõttesse sisse jätta vastavalt vajadusele. Lisanduvad juhtnöörid kontekstipõhiseks sobitamiseks (vastavalt vald- ja lugejaskonnale).
2. Juhendmaterjal tagasiside andmiseks.

Koolituse läbiviija

René Randver

MSc Psychology (Neuropsychology)

Faculty of Psychology & Neuroscience, Maastricht University

MSc Biomedical Sciences (Neuroscience)

Faculty of Medicine, University of Tartu

EuroPsy (Clinical and health psychology)

Soovituslik lugemismaterjal

Axelrod, B. N. (2000). Neuropsychological report writing. In Vanderploeg, R. D. (2nd Ed), *Clinician's Guide to Neuropsychological Assessment* (pp. 245-275). New York: Routledge.

Donders J. (2001). A Survey of Report Writing by Neuropsychologists, I: General Characteristics and Content. *The Clinical Neuropsychologist* 15(2), 137-149.

Donders J. (2001). A Survey of Report Writing by Neuropsychologists, II: Test Data, Report Format, and Document Length. *The Clinical Neuropsychologist*, 15(2), 150-161.

Koolitus on akrediteeritud **Eesti Psühholoogide Liidu** poolt, maht on täpsustamisel.